

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC229

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T523

datum uitspraak 28/10/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R. de Bont, juridisch adviseur te Waalre,

te voldoen door:

de Orde der Augustijnen,
gevestigd te Eindhoven,

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 27 november 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 15 mei 2012 met zaaknummer 2011T523, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 24 mei 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 18 februari 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 16 april 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren en heeft dat gedaan bij brief van 5 mei 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker trad in 1959 toe tot het [koor]. Hierdoor kwam verzoeker in contact met wijlen pater [naam], met als burgerlijke naam [naam] (hierna: [naam]). Tijdens een van de buitenlandse reizen van het koor werd verzoeker wagenziek en mocht hij voor in de bus op schoot bij [naam] plaatsnemen. [naam] begon verzoeker te strelen.

Tijdens een zomerkamp heeft [naam] verzoeker, naakt voor zijn tent, uitgebreid en langdurig gewassen, waarbij verzoeker bloot op een groot zeil stond. [naam] bracht verzoeker in contact met [muziekinstrument] en later ook met [muziekinstrument]. [naam] zag in dat verzoeker zeer muzikaal was. De ouders van verzoeker zagen in de begeleiding van [naam] een uitweg voor verzoeker uit het arbeidersmilieu en zij drukten verzoeker op het hart om te gehoorzamen en goed te oefenen. [naam] stimuleerde het nemen van muzieklessen op de muziekschool en regelde vervolgens dat verzoeker zijn middelbare school op de avondschool kon volgen, opdat hij overdag in het klooster muziek kon studeren. Na het spelen moest er gerust worden. [naam] lag dan bloot op bed en verzoeker diende zich dan ook uit te kleden en naakt naast [naam] gaan liggen op het bed. Ook zette [naam] verzoeker aan tot het doen van lichamelijke oefeningen. [naam] deed deze oefeningen naakt voor en verzoeker diende deze oefeningen ontbloot na te doen, waarbij de naaktheid geen enkel doel diende. Toen verzoeker ongeveer dertien jaar was en weer een keer naast [naam] lag uit te rusten, begon [naam] verzoeker over zijn hele lichaam te strelen en af en toe te kietelen. Opeens pakte hij ook de penis van verzoeker vast en hij zei dat verzoeker dat ook bij hem moest doen en er een kus op moest geven. Dit ging verzoeker te ver en hij weigerde. Daarop sloeg [naam] verzoeker met een karwats op zijn billen onderwijl zeggende dat verzoeker moest gehoorzamen. Door het vele repeteren werd verzoeker steeds beter en hij gaf bijna wekelijks concerten bij families die in grote huizen woonden en waar hij werd verwend met lekkernijen.

Na verloop van tijd wilde [naam] weten of de lichamelijke oefeningen hun vruchten hadden afgeworpen. Daartoe moest verzoeker ontbloot op zijn buik op het bed van [naam] gaan liggen. Vervolgens is verzoeker anaal verkracht door [naam]. Hij schreeuwde het uit van de pijn en zijn hoofd werd in de kussens geduwd, opdat andere paters niet wakker werden. [naam] vertelde verzoeker dat dit de manier was om hem te laten zien dat hij van hem hield. [naam] zoende verzoeker ook. In totaal is verzoeker vier tot vijf keer anaal verkracht door [naam]. Ook heeft [naam] pogingen tot penetratie gedaan. Het misbruik heeft gedurende meerdere jaren plaatsgevonden vanaf 1959 tot medio 1964. De verkrachtingen en pogingen daartoe vonden plaats in de periode van 1963 tot medio 1964. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 11 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T523, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge en kwetsbare leeftijd van elf jaar.
- Het misbruik heeft gedurende meerdere jaren plaatsgevonden, te weten van 1959 tot medio 1964.
- Verzoeker was in hoge mate afhankelijk van verweerder door de geboden kansen voor zijn muzikale ontwikkeling, waarbij hem door zijn ouders die uit een arbeidersmilieu kwamen, op het hart werd gedrukt verweerder te gehoorzamen.
- Het misbruik bestond uit streling en betasting van intieme delen van verzoeker, voorts uit pogingen tot penetratie en het vier tot vijf maal daadwerkelijke verkrachten van verzoeker.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.
- Het misbruik is eenmaal gepaard gegaan met slaan met een karwats op de billen van verzoeker, alsook met de vrees voor herhaling van dit fysieke geweld.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. De Bont namens verzoeker bij brief van 16 april 2013 de gestelde vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft vanwege psychische blokkades voortkomend uit het misbruik een carrière in de muziek nooit goed kunnen opstarten, terwijl hij daartoe na afronding van zijn [opleiding] in [jaartal] wel voor geëquipeerd was. Het jarenlang dagelijks optrekken met [naam] met als doel om verzoeker klaar te stomen voor toelating op [opleiding] en het muziek maken onder leiding van [naam] in samenhang met het binnen dat kader plaatsgevonden ernstige seksueel misbruik zijn voor verzoeker ernstig belemmerende factoren geweest in zijn werkzame leven. Ook heeft hij psychische problemen ervaren wanneer hij in kleine ruimtes verbleef (zoals met het geven van muzieklessen aan leerlingen gebruikelijk is), aangezien dergelijke ruimtes flash backs aan het seksueel misbruik oproepen. De carrière van verzoeker laat voorts een sterk versnipperd beeld zien in de jaren dat hij van muziek zijn werk maakte. Ook heeft hij - noodgedwongen - op andere wijzen zijn inkomen vergaard, veelal ver beneden zijn niveau. Op een gegeven moment was het voor verzoeker niet langer mogelijk met muziek bezig te zijn en daarmee zijn inkomen te verwerven.

Vanaf [jaartal] is verzoeker in [land] woonachtig en werkzaam en ook aldaar heeft hij een versnipperde loopbaan.

Thans ontvangt verzoeker een ziekengelduitkering. Verzoeker is momenteel onder behandeling in verband met zijn seksueel misbruikervaring en ook in een eerdere fase in zijn leven heeft hij therapie gevolgd vanwege psychische en relationele gevolgen voortkomend uit het misbruik. De kosten verband houden met deze therapieën begroot verzoeker op circa €4.730,-.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 5 mei 2013 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde brief d.d. 16 april 2013 concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik. Uit deze stukken blijkt dat verzoeker geslaagd is voor de [opleiding] in [plaats] in [jaartal], maar sindsdien, zowel in Nederland als in [land], een onstabiele en zeer versnipperde loopbaan heeft gehad, waarbij de hoogte van zijn inkomen sterk fluctueerde.

4.6 Het jarenlang dagelijks samenzijn met [naam] en onder zijn supervisie repeteren van muziek en de daardoor in zijn jeugd ontstane verstrengeling van muziek met het hem door [naam] aangedane ernstige seksueel misbruik met geweld en dreiging en angst, maken het voor de Compensatiecommissie aannemelijk dat het seksueel misbruik een belemmerende factor is geweest in het leven van verzoeker voor een meer succesvolle en stabiele carrière in de muziek, waardoor vermogensschade is opgetreden in de zin van misgelopen inkomsten en pensioenopbouw.

Wel plaatst de Compensatiecommissie de kanttekening dat, bij gebreke aan voldoende bewijsstukken, niet voldoende is komen vast te staan dat –indien het misbruik niet zou hebben plaatsgevonden- verzoeker een geheel stabiele en succesvolle carrière zou hebben doorlopen. Ter zijde wordt nog opgemerkt dat de Compensatiecommissie weliswaar enige waarde hecht aan de verklaring van drs. [naam], omdat het in casu een zaak van uitzonderlijk misbruik betreft, maar dat de Compensatiecommissie dergelijke verklaringen (opgesteld door eigen behandelaren met het oog op deze procedure) in beginsel met de nodige terughoudendheid pleegt te waarderen gelet op de mogelijk minder objectieve oordeelsvorming.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie er toe slechts een gedeelte van de vermogensschade toe te rekenen aan het seksueel misbruik. Nu deze niet concreet kan worden vastgesteld, zal zij schattenderwijze moeten worden bepaald, waarbij de geschatte kosten voor de twee therapieën (€4.730,-) zullen worden meegenomen.

4.7 De Compensatiecommissie is van oordeel dat de gedeeltelijk meegenomen vermogensschade vermeerderd met een aanzienlijke vergoeding voor smartengeld wegens het jarenlang aangedane ernstige seksueel misbruik, dat als uitzonderlijk heeft te gelden, het maximum van de onder deze regeling toe te kennen compensatie overschrijdt. Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie derhalve tot het oordeel dat betaling van het maximum bedrag van €100.000,- geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.165,79 inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €100.000,- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.165,79 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H.(voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 28/10/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter